

NOORD-BRABANDER.

Zaterdag 31 Augustus.

DICERE VERUM QUID VETAT?

HORATIUS.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 27sten Augustus.

De *Algemeine Augsbursche Zeitung* bevat onder het rubriek *Beilijn* van den 16den dezer het volgende:

Het oppergeregts-hof van Posen heeft met bedreiging de inbeslagname der goederen bij Mgr den Aartsbisschop van Gnezen en Posen doen bekendmaken, wegens proceskosten die betaald moeten worden; de Prelaat heeft geantwoord dat hij de Competentie van een burgerlijk hof niet erkende om over geestelijke zaken uitspraak te doen, en in het bijzonder over de verpligtingen, welke de Catholijke Kerk hem oplegde in overeenstemming met zijnen eersten Herder; dat hij bij gevolg niet vermeende de proceskosten in kwestie te moeten betalen en dat de bedreiging van inbeslagneming niets anders was dan eene nieuwe onregtvaardigheid, gevoegd bij zoovele andere, welke hij en de Catholijke Kerk zouden te verduren hebben. De Aartsbisschop gaat voort om vele aan zijne waardigheid inherente functien en die men personele zoude kunnen noemen, waar te nemen. Met de andere bedieningen is niemand belast. Men weet dat de Coadjutor van Posen nog niet vervangen is en dat die van Gnezen van den aartsbisschop de vergunning niet ontvangen heeft om de zover bisschoppelijke functien uit te oefenen; er heeft geene priestertwijding meer plaats en de parochien worden alleen voorloopig waargenomen.

In de Correspondentie van Keulen in een Duitsch dagblad geplaatst, leest men:

Men verzekert stellig dat de Aartsbisschop van Keulen eenigen tijd geleden aan het ministerie aangekondigd heeft, dat zijne gezondheid hem loeliet om naar Keulen terug te keeren en aldaar zijne functien te hervatten. Zijn verzoek is hem niet formeel geweigerd, alleen heeft men hem zes voorstellen gedaan en de verzekering gegeven dat, zoodra hij dezelve zou aangenomen hebben, hij in functie

De Aartsbisschop heeft verzoeken dat hij de uitroep van het ministerie kon aannemen, maar het ministerie verzocht dezelve naar Rome op te zenden, verzekerende dat zoodra die door den Paus zouden bekrachtigd zijn, hij zich haasten zal dezelve te teekenen. Men ziet dat de zaken altijd op dezelfde hoogte blijven."

FRANKRIJK.

PARIS, den 27sten Augustus.

REDEVOERING, van Mgr. den Aartsbisschop van Bordeaux aan Z. K. H. den Hertog van Orléans, bij gelegenheid dat de Prins zich naar de Hoofdstad op Zondag den 18den Augustus beviel, om de H. Mis bij te wonen.

Monseigneur! De Aartsbisschop van Bordeaux en zijn Aartsbisschoppelijk Kapittel werden gisteren tot de eer toegelaten om aan de voeten uwer koninklijke Hoogheid de uitdrukking van hunnen eerbied hunne en gehechtbeid neder te leggen. Heden kunnen zij hunne stemmen bij de uwe voegen, om de zegeningen des hemels over den Koning en zijne doortochtige familie, over deze goede stad Bordeaux, over dit bisdom, over geheel Frankrijk al te smeken.

De Godsdienst, Monseigneur, laat zich met geene aardsche zaken in, maar zij zegt aan God het lijden harer kinderen; zij zegt dit aan de goede Vorsten, die hetzelfde trachten te kennen en die eene onweerstaanbare behoefte om hun te ondersteunen, ondervinden.

Eertijds zeide men; indien de Koning het wist, thans zal hij het weten, vermits hij zijnen welbeminden zoon, een ander ik zelf, in ons midden gezonden heeft om alles te zien, om alles te hooren, maar kunnen de beste Vorsten altijd hetgeen zij verlangen? Gaan wij derhalve aan de voeten der Altaren van den Koning die alles kan wat hij wil, van den God die, in zijne handen, de harten en elementen draagt, smeecken wij dat hij de hinderpalen afwere, die den voorspoed van onzen handel belemmeren, dat hij eene weldadige daauw over onze verdroogde landerijen verspreide, dat hij van dat de Franschen één volk van Broeders maakt met hen door de handen eener onderlinge liefde te vereenigen. Dit is de wensch welke de Aartsbisschop dagelijks hemelwaarts doet opstijgen. Dit is de wensch uwer koninklijke Hoogheid, dat is de wensch van

achtbare personen, die u, op dit oogenblik omringen, hij gaat uit onze harten, hij zal verhoord worden,

De prins heeft hierop geantwoord. Mijn heer de aartsbisschop! Ik heb het vast vertrouwen dat de gebeden die gij tot God gaat richten zullen verhoord worden. Ik deel in de gevoelens die u voor de welvaarl van dit departement en voor het geluk van geheel Frankrijk bezielen. De Koning, zoo als gij gezegd hebt, zal de wenschen, die gij zoo wel ten voordeele der bevolking van Bordeaux uitdrukt, waarvan gij den geliefden herder zijt en voor welke gij dagelijks zoo veel goeds verrigt, weten. Hoezeer afwezig, zijt er zeker van, vereenigt de koning zich met onze gebeden, met U, Monseigneur, de Aartsbisschop, vraagt hij van den Hemel de éénheid van al de franschen die in zijn hart even als voor de wet en voor God gelijk zijn."

Men koestert vele hoop ten opzichte der Oostersche zaken, dat de vrede van Europa niet zal gestoord worden. Indien men de dagbladen uit Smyrna gelooven kan, zal *Mehemet Ali* toestemmen zijne vorderingen te beperken; van den anderen kant hebben daadwerkelijke pogingen van het Oostenrijksche kabinet de uitvoering van een ontwerp tot ontschepping der Russen in de omstreken van Constantinopel voorgekomen. Daar de vrede niet dan door een dezer twee Mogendheden in de waagschaal kan gesteld worden, is er niets te vreezen, wanneer zij de wegen der gematigdheid volgen.

Een ongeluk in dergelijke omstandigheden zou zijn het overlijden van den Prins *de Metternich*. Uit de laatste berigten uit Weenen onder dagteekening van den 20sten blijkt, dat deze Prins ernstig ongesteld is, doch deelen geruststellende tijdingen mede. Zijn overlijden zou echter geen onoverkomelijke hinderpaal tot het sluiten van den vrede zijn; zijn opvolger zou de Prins *Esterhazy*, ambassadeur van Oostenrijk te Londen wezen. Deze keuze zou de grootste waarborg opleveren.

De Prins *de Metternich* is den 25den dezer des morgens ten acht ure bij de Fransche Prins *de Papin* te Smyrna aangekomen en heeft zich onmiddellijk naar Therapia begeven. Den 6den is hij te Pera aangekomen, alwaar hij een logement betrekken heeft, hetwelk de ambassadeur voor hem in gereedheid had doen brengen. De Prins bewaart het strikste *incognito* en doorwandelt de stad als eenvoudig burger.

De Porte heeft van de komst des Prins door de ambassade kennis gedragen.

De pest heeft zich te Trebisonde en te Samsoun geopenbaard. Vele toevallen hadden bij het vertrek der laatste tijdingen plaats gehad.

TELEGRAFISCHE DEPECHES.

Bayonne 23 Augustus ten 2½ uur 's avonds.

De Generaal Kommandant der 20ste divisie aan den Minister van Oorlog.

Maroto en *Don Carlos* hebben zich naar Bilbao gerigt. De in opstand zijnde bataljons waren den 22sten te San Esteban, zij doorloopen het Bastan.

Bayonne den 25sten Augustus.

Don Carlos is te Alsasua aangekomen. Dé in opstand zijnde bataljons rukken op Ulzama, hopen de door andere bataljons te zullen worden vereenigd.

De *Gazette van Madrid* van den 20sten deelt een koninklijk besluit mede houdende het ontslag van den heer *Ximenes* Minister van financien en zijne vervanging *ad interim* door den heer *Ferraz*, Directeur der schatkist.

BELGIE.

BRUSSEL, den 28sten Augustus.

Z. M. De Koning heeft den Generaal *Gérard*, die den Belgischen dienst verlaat om in franschen dienst te treden, in een bijzonder gehoor ontvangen. Deze Generaal verlaat dit land niet zonder eenigen spijt, hij neemt met zich de achting van het belgische leger mede. Het fransche Gouvernement heeft hem een der beste kommandementen, dat der beneden-Seine opgedragen.

De Hollandsche ingenieur, de Heer *Brade*, die met de Directie van den ijzeren spoorweg tusschen Amsterdam en Haarlem

belast is geweest, beïndt zich thans te Luik, alwaar hij zich met de Studie der bruggen bezig houdt. Zijn ontwerp is om over eenen zee arm te Amsterdam eene ontzettend groote brug te leggen. Indien wij wel onderricht zijn, zullen de bouwstoffen dezer volsale oprigting uit België televeren worden. (Compt. de Belg.).

— De hollandsche stoomboot *de Stad Nijmegen* is gisteren avond ten vijf ure te Antwerpen aangekomen aan boord hebbende 108 passagiers.

— Men verzekert ons dat men zich op de Bureaux van het ministerie der openbare werken druk bezig houdt met het ontwerp van Canalizatie der Maas. Reeds zijn aan onderscheidene ingenieurs rapporten gevraagd over de spoedige en min kostbaarste wijze van uitvoering. Wij wenschen het Gouvernement geluk met dit begin en hopen dat hetzelfde in zijne bezorgdheid voor de belangen der scheepvaart op de Maas alles zal aanwenden wat in dezelfs vermogen is, ten einde de vermindering op het door Holland ontvangen wordende tolregt, overeenkomstig de bedingen van het tarief van Mentz, te verkrijgen. Deze laatste maatregel is meer dringend dan elk ander. De werkzaamheden der canalizatie kunnen lang duren en indien, in afwachting van derzelve voltooiing, men de zoo hooge regten als thans bestaan, moet blijven betalen zou de toekomst voor onze scheepvaart zeer bedenkelijk zijn.

— De zijdeteelt in Pruisen verkrijgt jaarlijks eene nieuwe uitgebreidheid in weerwil van de vorst, die telken jare een aanzienlijk gedeelte moerbezieboomen vernielt. In de omstreken van Potsdam telt men thans meer dan 278 plantagen van dien boom. De oogst van het afgelopen jaar is geweest 13,000 ponden zijde van uitmuntende kwaliteit.

Deze is verkocht van 8 tot 10 kroonen (30 à 37 franken 50 Centimen).

NEDERLANDEN.

'S HERTOGENBOSCH, den 30sten Augustus.

De Staatsraad, Gouverneur van Noord-Brabant, brengt bij deze ter kennis van het publiek, dat, ten gevolge van het vernieuwen der Bruggen enz. buiten de *Brugpoort te Grave*, de doorgang door die poort, *van den 30ste dezer tot ultimo October* aanstaande, gesloten zal zijn, en gedurende dien tijd de gemeenschap uitsluitend zal moeten plaats hebben langs de *glacis door de Hampoort* van de voorschrevene Vesting.

's Hertogenbosch den 28sten Augustus 1839.

De Staatsraad, Gouverneur vooruoemd.

Van VAN DEN BOGAERDE.

Rechtszaken.

De Hoge Raad der Nederlanden heeft deszelfs arrest gewezen uopens de voorziening in Cassatie van den Procureur-Generaal bij het Prov.-Geregtshof van Gelderland en van den heer *C. A. Thieme*, drukker en uitgever der *Arnhemsche Courant*, tegen een arrest van hetzelfde geregtshof van Gelderland waarbij bevestigd is geworden de door de Arr.-Regt. te Arnhem uitgesprokene veroordeeling tegen denzelfden heer *Thieme*, ter zake van laster, die begaan zou zijn jegens de beambten van het postkantoor te Leiden, door het in dezelve Courant plaatsen van een artikel, waaruit zou zijn op te maken, dat er soms brieven op dat kantoor worden geopend.

De Hoge Raad heeft geoordeeld, dat, ter toepassing van art. 367 van het Wel. op het Strafrecht, houdende strafbepalingen tegen het wanbedrijf van laster, het kenmerkend vereischte wordt gevorderd, dat er eene strafbare of verachtelijke daad zij ten laste gelegd aan eenig bepaald persoon of aan openbare autoriteiten of ligchaam, uit meer dan een persoon bestaande.

De Hoge Raad heeft beslist, dat in het belichte en veroordeelde artikel, dat kenmerkend vereischte, ter toepassing van art. 167 Code Pénal, niet gevonden wordt: dat alzoo art. 2 der wet van 16 Mei 1829, te regt niet is toegepast, en de voorziening in cassatie van den Procureur-Generaal derhalve moet worden verworpen; maar de Raad heeft, op de voorziening in cassatie van den heer *C. A. Thieme*, beslist, dat, daar de Strafwet verkeerd is toegepast, het arrest van het Geldersche Hof wordt gecasseerd en vernietigd; terwijl de Raad, ten principie regt sprekende, den heer *C. A. Thieme*, van alle rechtsvervolgingen te dezer zake heeft ontslagen, en *denzelfden van de tegen hem uitgesproken straf heeft ontheven*.

Een ieder die onvrijheid van drukpers prijs stelt, kan niet dan niet groot genoeg deze uitspraak vernemen.

NOTIS OVER HET PAARDENSPEL VAN BLONDIN.

Dezer dage eene representatie in het Cirque van den Directeur *Blondin* te 's Hertogenbosch bijwanende, zoo vinde ik mij genoopt, te betuigen het suget *Harvio Nanno Leach*, meer bekend onder der naam van *Munrtleg*, in zijne voorstelling als aap te

paard, alle denkbeeld en verwachting te boven gaat, en men wenzelijk werk heeft, te blijven gelooven het een mensch en niet het Dier-soort Navara is, welke de kluchtige bewonderingswaardige gevaarlijke en kunstvolle sprongen ten uitvoer brengt, de overige suggesties bekent voor het werk hebben (wat gecostumeerd, en blijk het geheel een leeterricht voorstelling geeft, de verlichting in directe mede niet te weeten overlappende, zoo kan ik een iegelijk recomandeeren zich eene genoegelijke kermisavond, bij dat gezelschap niet te ontzeggen, terwijl de pantomimes met juistheid en talrijk personeel gegeven worden, eene aangename variatie aanblijven.

EINDHOVEN, den 26sten Augustus 1839.

Aan de Redactie van den Noord-Brabander!

Weledele Heer!

Vonden wij in de laatste dagen uw geerd dagblad schier telkens voorzien van belangwekkende stukjes over het uitdeelen van eereprijzen aan Academien, Instituten enz. Voor gisteren mogten wij ook te dezer stede het genoeg smaken van eene soortgelijke uitdeeling te zien bevorderen, van eene uitdeeling, zeg ik, welke en uithoofde van hare natuurlijke nuttigheid en uithoofde van den gedenkwaardigen dag, waarop men te deed plaats hebben, de belangstelling van iederen inwoner wekte.

Reeds des ochtends, zeer vroeg, wezen eenige loepasselijke dichtregelen, boven aan den ingang der Poort, tot het lokaal leidende, waarin dezelve zou geschieden, de aanstaande prijsuitdeeling voor de leerlingen aan het teeken-instituut, aan; en des namiddags, ten half drie ure, nam de plegligheid, onder den aanhef van het geliefde *Wilhelmus van Nassouwen*, door de muzikanten van het regiment Hussaren No. 6 uitgevoerd, eenen aanvang. Hierna kondigde de heer Stads-Secretaris luide aan, dat het Zijne Majesteit ook wederom dit jaar behaagd had, aan het instituut medailles toe te wijzen; helgeen door het Nederlandsch Volkslied werd beantwoord. Vervolgens ging de heer Burgemeester over tot de uitgave der medailles en prijzen, en loffelijke aanmoedigingsredenen werden daarbij door ZijnEd. Achtb., aan iederen begunstigde in het bijzonder, toegevoegd. De aandacht der toeschouwers, die in grooten getale waren opgekomen, ontglipte van al wat er voor viel, blijkbaar niets, en ieder hunner, doordrongen van het nut, dat dankbaarheid steeds baart, wachtte nu met ongeduld — dit getuigen de gelaten — naar eene toespraak van leerlingen aan het Edel Stadsbestuur, waarin de eersten erkentelijkheid aan het laatste zouden beluigen voor de welwillendheid en zorgen, die hetzelfde zoo ongekunsteld voor hun instituut ten toon spreidt. — Doch helaas! in deze billijke verwachting zagen zij zich te leure gesteld. De aanwezige, deftig uitgedoschte kansel werd niet beklommen.

Heeren opzigtters hadden zich wel voorgesteld, om de bedoelde toespraak te doen plaats hebben, doch ondervonden, ongelukkiglijk eenige minuten vóór de plegtigheid, dat het kind, hetwelk men als tolk had willen gebruiken, daarvoor niet in staat was. Dan genoeg van deze omstandigheid: mijn geest wordt te gretig om ook iets over de stukken te zeggen, waarop de medailles en prijzen zijn gevallen en welke, met een aanzienlijk getal anderen, thans het lokaal der uitdeeling, in openbare tentoonstelling, versieren. — Onder die, tot de bouwkunde behoorende, bevinden er zich, volgens het oordeel van deskundigen, welke met bijzondere juistheid en zeer proper zijn uitgewerkt; en aan die, tot de handteekening behoorende, en waarvan ik mij voorstel iets meer bepaald te zeggen mag inderdaad hoogen tot worden toegezaaid. Het pleisterbeeld, waarop de groote medaille gevallen is, verdient opmerking; de zuivere bewerking kenmerkt, evenzeer als de goede teekening, de hand des vervaardigers. Zoo zou men ten minste bij de enkele beschouwing van het beeld spreken. Maar, wanneer men het, bijna de geheele stad door, verspreide gerucht gelooven mag — en hiertoe bestaan redenen, dat den teekenaar, de jonge heer *van Bon*, door den onderwijzer, den heer *van Dijk*, de behulpzame hand zou zijn geboden, moet men aan geene der ten toon gestelde stukken zoo weinig waarde hechten, dan juist aan dit, en, de schouwers ophalende, zeggen: „Niemand heeft zoo min de kroon verdient als de zoon van den Eersten Wethouder *van Bon*.” Bedriegt men zich echter in de geciteerde verdenking, dan mag van dezen jongeling veel verwacht worden, en is het slechtst te bejammeren, dat door den onderwijzer zoo veel aanleiding is gegeven tot het verspreiden des geruchts, en deze in de eerste plaats, niet heeft weten te beletten of willen beletten, dat de stukken, welke de teekenaars voor mededinging zouden dienen, buiten de school werden gebracht en alzoo de gelegenheid niet heeft voorgekomen, om anderen aan dezelve te doen werken. — De andere pleisterbeelden deelen almede in de publieke goedkeuring, doch evenaren blijkens den uitslag der keuring (die echter door iemand geschied is, welke zich nooit op het pleisterbeelden heeft toegelegd), niet aan het eerste. Een aantal beelden, koppen, figuren enz., kopijelijk vervaardigd, zijn niet slecht bewerkt; en over het algemeen schijnen de leerlingen wel eenigen aanleg tot het teekenen te hebben verkregen. — De goede lessen van den zeer verdienstelijken onderwijzer zullen gewis verdere vruchten voortbrengen, en zijne allerwege hekkende ijver en zijne geschiktheid voor de vervulling der op hem rustende taak, waarborgen daarvoor de Eindhovensche ingezetenen, in het bijzonder die, welke kinderen privaattlessen nemen. Alleen verneemt men ZijnEd., in het belang der jeugd, te moeten opmerken en dit dade hij niet ten kwade — dat het zeer ondoelmatig is, den leerlingen vrije laten, om de voorwerpen, welke zij stonds op het papier brengen, door middel van glas, door te trekken.

Met voor deze regelen eene plaats in uw geacht dagblad in te nemen, zult U, bijzonder verplichten.

Uw Geabonneerde,
V. B.

Hoe zeer reeds menigmaal in den Noord-Brabander over het stuk van inkwartiering sprake zij geweest, verzoek ik evenwel aan de welwillende Redactie van dat blad andermaal een plaatsje over hetzelfde onderwerp te willen inruimen.

Het zal wel geene gewaagde veronderstelling wezen, dat het, na doeh-eindelijk, aan elken onbepoordeelden, zonneklaar is gebleken, dat de Provincie Noord-Brabant met gerekt geduld, en onverschorpene gehoorzaamheid, sinds jaren den last der inlegering heeft gedragen; de Ingezetenen mogten dan ook, niet zonder reden, verwachten, dat na het sluiten van een eindverdrag met onze naburen, van wege de Regering maatregelen zouden worden genomen, om eenmaal dien last te doen ophouden, en vooral op den landman daarvan te bevrijden.

De landman toch, vooral in onze Meyelij, is zijn aard stil, rustig en eenzaam, is geheel voor zijn huisgezin, geheel voor zijne zware maar eerlijke kostwinning: met weerzin heeft hij gedurende al die jaren dat krijgsgewoel gezien, en ten zijnen spijte de gevolgen daarvan ondervonden: stilte en rust zijn hem noodig in het verzorgen zijner bezigheden, en in redelijkheid kon hij alzoo de ontheffing der inkwartiering verzoeken.

Met genoogen ontwaarde men ook op het platte land de achter-eenvolgende, schoon langzame, terugtocht der militairen, men bragt aldaar hulde aan de wijze maatregelen van het Bestuur over de oorlogs zaken; men koesterde het ruimste vertrouwen in Hem die aan het hoofd is geplaatst van gemeld Departement.

Doch niet lang voor alle Gemeenten was deze blijde hoop in dit gunstig vooruitzicht; neen, niet alle zijn van de inlegering bevrijd, ofschoon orde, rust en veiligheid er ongestoord hebben geheerscht, en 's lands belastingen er behoorlijk zijn betaald geworden: waar, aan dan moet men dit toeschrijven? Hier aarzel ik verder te gaan, en zoo niet de belangen van den landbewoner mij noopten, wenschte ik dat de pen mij ontviel, doch die belangen wil ik voorstaan, en openlijk de waarheid hulde doen, ten behoeve van hun, wier nuttig bestaan nog niet genoeg beseft wordt.

Waarom dan blijft de inkwartiering voortduren in deze of geene Gemeente? blijft slechts in eenen omtrek van een paar uren der stad 's Hertogenbosch, raadpleegt den akkerman, en meest al de Ingezetenen, (herbergiers c. a. er uitgezonderd), en eenparig zal men u aldaar afvragen of dat *alleen* de Burgemeester of de schuld niet van is, of dat zulks op zijn gedaan verzoek, als hoofd van het Bestuur niet blijft voortduren, en of dit geene stellige daadzaken zijn door naburige autoriteiten bevestigd? en geen enkele klagte van dezen of genen raad wordt daarvoor bij de bevoegde autoriteit ingediend? Al de Leden zwijgen ofschoon het hun niet onbewust kan wezen.

Hoe nu is de landman daarover gesteld? verontwaardiging en verre gaande minachting voor het Bestuur bezielen hem: hij kon zoo iets niet verwachten, te meer om reden al de Leden van de Gemeente Besturen, alvorens in bediening te treden, hebben beloofd en den eed afgelegd, van alles wat in hun vermogen is, tot het welzijn der Gemeente te zullen aanwenden (art 14 van het rechl. op het bestuur ten platten Lande). Het minder stipt nakomen van deze belofte door eenige Leden van die Rader moet niet worden toeschrijven aan hun onderwerpen: geloof, dat de Burgemeester alles besten zal verrigten, en van hun blind vertrouwen, dat hij wezenlijk al het mogelijke daartoe aanwendt; dit belet echter niet dat die verplichting door allen behoort te worden nagekomen; onze reglementen op het Bestuur ten platten Lande brengen immers mede dat de Gemeentebesturen, buiten den Burgemeester, nog bestaan uit Assessoren en eenen Gemeenteraad.

Waarom dan alles door den Burgemeester laten doen? dit blindelings goedkeuren, en altijd met den hoed in de hand staan? Waar voor zijn de leden en Assessoren? Zij toch hebben den eed afgelegd, en zijn alzoo gehouden tot vervulling der verplichtingen welke die bediening aan hen oplegt: ook aan hen zijn de aangelegenheden der Gemeenten toevertrouwd, zij hebben gezworen deze met ijver en getrouwheid te zullen vervullen, op hun derha van berust eene groote verantwoording.

Leden van de Gemeenteraden raadpleegt uw gemoed, oordeelt hoe nadeelig de inlegering voor de Ingezetenen heeft gewerkt, en hoe bitter nog dagelijks de gevolgen daar van zijn, raadpleegt de verplichting door uwe betrekking u opgelegd, en tracht dat de onselukkige last der inkwartiering over uwe Gemeente ophoude: Indien zijne Majesteit een en ander wist zoude het niet langer duren, en geloof mij, dit is zoo; een nederig verzoek aan hoogst denzelfden gerigt zoude allelig gunstige gevolgen hebben: en hoeschaamrood zouden zij dan ten voorschijn komen, die ten koste van den landman, de inlegering voor hunne Gemeente gaan afbedelen?

Een Landbouwer.

ADVERTENTIENTIEN.

ALGEMEENE POSTWAGEN ONDERNEMING VAN GEND en LOOS.

De ondernemers hebben de eer te berigten dat zij de Heer B. WILLEMSE aangesteld hebben als Directeur aan hun kantoor te 's Hertogenbosch.

Het afsrijden hunner Deligence naar Breda blijft bepaald des ochtends 6 Ure, in onmiddellijke correspondentie met Antwerpen, Mechelen, Brussel, Leuven, Gend enz. atwaar men dezelve dag aankomt.

KANTOOREN.

Te 's Bosch . . . . . in het Oud-Keizershof.
„ Tilburg . . . . . in de Goude Zwaan.
„ Breda . . . . . in den Gouden Leeuw.
„ Antwerpen . . . . . op de Eijer Markt.

* * De Ondergeteekende heeft de eer zijne geachte Begun-
stigers te berigten, dat zijn Magazijn op de Rensmarkt alhier
voorzien is van een groot Assortiment nieuw aangekomene
LAKENS, CASIMIREN, DRAPS DE SEPHIR,
BUCKSKINS, VESTSTOFFEN in soorten, alsmede
Heeren en Dames MANTELSTOFFEN, en dat hij
een voornaam Fabrijk Depot heeft in Zijden en Katoenen
PARAPLUJEN, waarvan gedurende de Kermistijd eene
Tent geplaatst is op de Groote Markt over de Societeit de
Zwarte Arend, alwaar dezelve tegen Fabriksprizen verkrijg-
baar zijn.

J. C I K O T.

* * L. C O R D E N S, Koffijhuishouder wonende op de
Markt alhier, heeft de eer het publiek bekend te maken,
dat hij bij gelegenheid van de Kermis op aanstaande
Zondag avond ten 8 ure op zijne welingerigte bovenzaal
een G R O O T B A L zal geven, waarvoor de ENTREE
voor ieder Heer bepaald is op fl. 00; Dames V R I J.
Voor het E N T R E E geld zal men eene Flesch Wijn
kunnen bekomen, of wel Punsch of andere Likeuren per
Glas, tot het bedrag van dien; men kan van eene prompte
en civiele bediening verzekerd zijn.

* * De Gebroeders B U F F A in Comp. Kooplieden in
P R E N T E N in de Kalverstraat tegen over de Kapel-
steeg No. 50 te Amsterdam, maken bekend dat zij te
's Bosch gearriveerd zijn met hun schoon Assortiment
S C H I L D E R I J E N en P L A T E N, en verdere
T E E K E N G E R E E D S C H A P P E N, staande met
hunne Kraam tegen over de Societeit de Zwarte Arend.

Handschoenen Magazijn.

J. B I S S C H O F E R van Tirol, Vissleeg
No. 183 te Rotterdam.

Heeft de eer het geachte Publiek te berigten, dat hij alhier
gearriveerd is met een groot Assortiment Gamslederen Ty-
roler H A N D S C H O E N E N, en verders alle tot dit
vak behoorende artikelen.

Staat gedurende de K E R M I S met eene Kraam op de
Markt over de Societeit de Zwarte Arend, beveelt zich in
de gunst van het Geerde Publiek.

Kollegie van Weert.

Limburg.

Dit Gesticht, wiens bestiering is toevertrouwd aan vier
Geestelijken, benoemd door zijn Hoog Eerw. den Bisschop
van Luik in 1837, op voorstel van de Regering dezer stad,
stelt zich een dubbel oogmerk voor: eerstens om studenten
te vormen voor de hogere wetenschappen der Godgeleerd-
heid en der Universiteiten; en tweedens om diegenen, welke
zich met eene eerste opvoeding bepalen, om zich vervolgens
voor den koophandel of andere betrekkingen te bestemmen.
in de Hollandsche en Fransche taal, in de Geschiedenis en
Aardrijkskunde en in de Rekenkunst te onderwijzen.

Dit Gesticht bevat dus twee afdelingen van onderwijs.
Met de eerste zijn de vier geestelijken belast, welke onder-
wijs geven in de Latijnsche, Grieksche, Fransche en Hol-
landsche taal, in de Geschiedenis, Aardrijkskunde, berede-
nerde Rekenkunst, Stel- en Meetkunst en in de regtlignige
Driehoeksmeeekunst.

De leerlingen der tweede afdeling wonen de Fransche en
Hollandsche lessen bij, gegeven door den studiemeester en
volgen de nevenzaken met de leerlingen der Latijnsche taal.

Het getal der studenten, hetwelk merkkelijk vermeerderd
is, geeft de hoop dat de Regering binnen korten tijd het
getal der Professoren zal kunnen vermeerderen, en eene kost-
school daarstellen; ondertusschen heeft de Regering de stu-
denten, die buiten het Collegie in de kost gaan, zoo veel
mogelijk het voordeel doen genieten, hetwelk zij, die bin-
nen het Collegie wonen, hebben kunnen; terwijl alle studien
gezamenlijk in het Collegie plaats hebben, een studiemeester
dezelve voorziet, en de Principaal daarover de directie heeft.
Alhoewel de leerlingen het grootste gedeelte van den dag on-
der de oogen der Professoren doorbrengen, wordt des niet
te min een waakzaam oog gehouden op hun gedrag buiten
het Collegie. De heeren Professoren begrijpen dat de ouders,
welke hunne kinderen aan hen toevertrouwen, niet minder
belang kunnen stellen in de goede opvoeding en het behoud
der goede zeden, dan in het onderwijs van hunne kinderen.

Het getal der studenten bedraagt 58; een twaalfstal nieu-
wen zijn reeds aangenomen.

De lessen zullen den 8sten der maand October hervat
worden.

* * De Notaris H. A. B Y V O E T, te 's Hertogenbosch re-
siderende, zal voor zijne Principalen, publiek en voor alle
Man, opveilen en verkopen:

te K O O P.

Een K O O P M A N S H U I Z I N G E en E R V E, van onds
genaamd de Roode Leeuw, met groote O P E N P L A A T S,
S T A L L I N G E voor 8 Paard, een B L O E M T U I N T J E,
een B L E E K V E L D, groote P A R H U I Z E N en andere
B E R G P L A A T S E N, staande en gelegen in de Vugter-
straat te 's Hertogenbosch, gekwoleerd H. 244, V. H. 225;
Kadastraal bekend Sectie G. no. 1379, groot 4 Rouden 27
Ellen; belnd aan de eene zijde de Heer P E T R U S V A N
D E R M E U I E N, aan de andere zijde den Heer J O A N N E S
T H E O D O R U S S C H W A N.

2e KOOP.

Eene WINKELHUIZINGE en ERVE, van ouds genaamd *het Verguld Paardje*, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, in de Vugterstraat, gekwoleerd H. 204, V. H. 157; Kadastraal bekend Sectie G. no. 1984, groot 89 Ellen; belend aan de eene zijde Meisvrouw de Weduwe H. L. VAN DYK, aan de andere zijde . . . DICKMANS.

3e KOOP.

Eene WINKELHUIZINGE en ERVE, van ouds genaamd *het Vuurslot*, staande en gelegen in de Snelstraat te 's Hertogenbosch, gekwoleerd H. 142, V. H. 254, Kadastraal bekend Sectie G. no. 697, groot 65 Ellen; belend de eene zijde . . . LEMMENS, aan de andere zijde JAN OLIESLAGERS.

4e KOOP.

Eene onlangs geheel vernieuwde en zeer gerieflijk ingerigte BOUWMANSWONING, ERVE en HOF met HOUTWAS staande en gelegen te Best, ter plaatse genaamd *Verrenbest*, gekwoleerd no. 38; Kadastraal bekend Sectie E. no. 311, groot 3 Roeden, 20 Ellen.

Een Perceel WEILAND met HOUTWAS, gelegen te Best, ter plaatse voornoemd; Kadastraal bekend Sectie E. no. 310, groot 50 Roeden, 20 Ellen. En

Een Perceel TEELAND met HOUTWAS, gelegen te Best, ter plaatse voornoemd; Kadastraal bekend Sectie E. no. 309, groot 73 Roeden, 90 Ellen.

5e KOOP.

Twee Perceeltjes TEELAND met HOUTWAS, gelegen te Best, ter plaatse voornoemd; Kadastraal bekend Sectie E. no. 303, abusieflijk ten name van *IDA VAN DE NIEUWELAAR*, groot 38 Roeden, 20 Ellen en Sectie E. no. 301, abusieflijk ten name van *ADRIAAN JOHANNES VAN COLLENBURG*, groot 42 Roeden.

De voorgeselde 4e en 5e Koopen, zullen zoo wel gezamenlijk in Massa als elk afzonderlijk worden opgeveild, beslagen en ten hoogst komen.

6e KOOP.

Een Perceel SCHAARBOSCH of HAKHOUT gelegen te Best, ter plaatse genaamd *het Laag Mosselaar*, Kadastraal bekend Sectie D. no. 569, groot 2 Bunders, 62 Roeden, 20 Ellen.

De Provisionele Verkoop zal geschieden te 's Hertogenbosch, in het Koffijhuis de Plaats Roijal, bewoond door *CHRISTIAAN VERHASSELT*, op Donderdag den 12den September 1839 des avonds ten zeven ure, aldaar op Donderdag den 26sten September daaraanvolgende, mede des avonds ten zeven ure, de *Finale Verkoop* door het uitbranden van Waschlicht zal plaats hebben.

Nadere informatie zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris *BYVOET*, voornoemd.

ZEGT HET VOORT.

CIRQUE ROYAL
 ONDER DIRECTIE VAN
F. E. BLONDIN.
 Staande met zijne Welingerigte Tent op
 de Paradeplaats.
 te 's Hertogenbosch.

Op Vrijdag den 30sten en Zaterdag den 31sten Augustus. Zondag den 1sten en Maandag den 2den September 1839, des avonds ten half acht ure, Groote nieuwe Voorstellingen te Paard, Pantomimes en verwonderlijke Kunstoefeningen van den beroemde Kunstenaar de Heer *HARVIO NANO LEACH*, wiens weerga nog nimmer in Europa heeft bestaan in het karakter als *AAP* te Paard. De rondbrengbiljetten geven melding der stukken welke in deze voorstellingen zullen plaats hebben.

Alsmede heeft de hooge militaire autoriteit dezer Vesting in het belang van dit Cirque gelieven te accorderen, dat de personen welke buiten deze stad zijn woonachtig en de Representatie bijwonen, nog denzelfden avond na het sluiten der Poort de Stad kunnen verlaten, mits tijdig daarvan opgaven doende bij het afhalen van de kaartjes.

Biljetten der Plaatsen: 1e Rang f 1,40. — 2e Rang f 0,90. — 3e Rang f 0,40.

BUITENGEWONE AANKONDIGING:
 Groote Romeinsche WETREN van alle de Leden van het Gezelschap *KUNSTRIJDERS*, onder Directie van *F. E. BLONDIN*, welke WETREN zal plaats hebben op Dingsdag den 3den September 1839, 's namiddags op het land van den Kastelijn *J. K. VAN DER VEN* te *Vught*, aan de eerste Barrière op den grooten Straatweg op *Helvoirt*.

De Kaartjes voor den WETREN zijn van heden af tot Dingsdag morgen 11 uren aan het bureau van het Cirque te bekomen; het Programma zal door de Biljetten worden bekend gemaakt.

MARKT-BERICHT.

De prijzen der Granen, zijn den 29sten Augustus 1839, te 's BOSCH, gewoent

Rogge. (per Ned. Mud.)	f 6-33-a 5-80.
Boekweit.	6-00-a 5-00.
Haver.	0-00-a 0-00.
Garst.	0-00-a 0-00.
Het Nederlandsch pond Boter.	0-70-a 0-60.
De 3	Roggenbrood 30 Cent.

De Prijzen der Granen, zijn den 27sten Augustus 1839 te EINDHOVEN gewoent

Rogge (per Ned. Mud.)	f 6-00-a 0-00.
Boekweit.	5-50-a 0-00.
Haver.	3-40-a 0-00.
Het Nederlandsch Pond Boter.	0-58-a 0-60.
De 4	Roggenbrood 34 Cent.

SCHIEDAM den 28sten Augustus.

Jenever het Nederl. Vat, zonder Fnst. . . f 22, 00 }
 Amst. Loef het Nederl. Vat, zonder Fnst. . . - 24, 75 } Zonder de Belasting.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

De Beursprijzen waren den 29sten te Brussel de 2½ pCt. 55½; de 5 pCt. 101½, de 4 pCt. 92 de 3 pCt. 71½.
 De Ardoins waren te Antwerpen. 19.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.
 BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden, Woensdag 28sten Augustus 4½ Ure.

Werk. Sch. 2½ pCt. 54½, Dito 5 pCt. 101½ Kansbiljetten. f 26½
 Am. Synd. 4½ pCt. 96½. Dito 3½ pCt. 80½. Handelm. 172½ Oost-Indie. 5 pCt. 99½ 100 Ardoins 85 p. 19, 1½ Fr. Uitgest. 5½, ½ Oude Russen. 104½

Latere Berigten.

PARIJS, den 28sten Augustus.

Men kent thans het antwoord van *Mehemet-Ati* op de Nota der vijf Mogendheden, waarin zij beweren zich als scheidsmannen over het verschil tusschen de Porte en Egypte te stellen. Hij volhardt bij zijne vroegere eischen en blijft het wegzenden van den Groot Visir vorderen, waarin men te Constantinopel niet wil toetreden.

De turksche vloot lag geheel in de haven van Alexandrie, alwaar zij ontwapend was. De onder Koning heeft aan de Mogendheden verklaard, dat hij dezelve niet terug gaf voor dat de zaken zouden geregeld zijn.

BRUSSEL den 29sten Augustus.

H. M. de Koningin van Engeland heeft den 28sten dezer het parlement in persoon gesloten en bij die gelegenheid onder meer andere gezegd dat zij zich verheugde dat een eindtraktat tusschen Holland en Belgie door de tusschenkomst der vijf Mogendheden was gesloten om de geschillen tusschen die beide landen te eindigen en waardoor de vrede van Europa verzekerd is tegen de gevaren waaraan hetzelfde zoo langen tijd is blootgesteld geweest.

Dezelfde eendragt heerschte ten opzichte der zaken van den Levant. De vijf Mogendheden hebben eenpariglijk besloten om de onafhankelijkheid en de integriteit van het Ottomanische rijk te handhaven; heeft het vertrouwen dat deze eenheid een voldoende oplossing van vraagpunten zal geven, die voor geheel Europa van het hoogste belang zijn.

Ik heb zeide de Koningin het levendigst genoegen gemaakt eene verzoening tusschen Frankrijk en Mexiko te kunnen bewerken. Besloten hebbende om voor mijne onderdanen het geluk van den vrede te bewaren, verheug ik mij altijd wanneer ik de gelegenheid kan vinden om oneenigheden tusschen andere mogendheden af te keeren. Onlangs heb ik een traktaat met den Koning der Franschen gesloten om een einde te stellen aan de geschillen die sedert de laatste jaren tusschen de visschers van Groot-Brittanje en Frankrijk gerezen waren. Deze overeenkomst zal de banden dezer eenheid die zoowel voor de eene als de andere en in het algemeen belang van Europa zoo voordeelig is, nauwer toehalen.

Ik ga steeds voort met de onderhandelingen waartoe ik mij verbonden heb om al de Mogendheden der Christenheid te overtuigen zich te vereenigen tot de algeheele afschaffing van den Negerhandel en hoop door de hulp der goddelijke voorzienigheid dat mijne pogingen in deze zoo billijke zaak met het beste gevolg zullen bekroond worden.

Het smart mij dat de geschillen, die het terug roepen van mijnen Minister bij het hof van Teheran veroorzaakt hebben, door het Gouvernement van Persie nog niet uit den weg zijn geruimd.

Ik heb met veel genoegen de aandacht gezien waarmede gij u met den staat en de gesteldheid van het inwendige des lands hebt bezig gehouden en vereenig mij met de maatregelen die gij voor de handhaving der orde, voor de beteugeling der misdaden en eene betere administratie in de justitie der hoofdstad genomen hebt en gaarne heb ik mijne toestemming aan de bills gegeven, welke gij mij ter oprigting eener veiligheids magt (*Constablerij*) meer krachtadig in de steden, alwaar zulks noodig zoude zijn en om het belangrijk doel te bereiken van het vergroten van het burgerlijke gezag over het geheele land te verbreiden en te versterken, aangeboden hebt.

Ik bedank u voor den ijver en de belangstelling waarmede gij in de handhaving van den staat voor dit loopende dienstjaar hebt voorzien.

Dit is de hoofdzakelijke inhoud der sluitingsrede, welke de algemeene aandacht waardig is uithoofde van het bekendmaken dat het staatsrecht niet anders dan vredelievend is. Het stilzwijgen over de zaken van Spanje kan als een goed voorttoeken beschouwd worden en schijnt te bewijzen dat er ten dien aanzien onderhandelingen begonnen zijn.

De voorzigtigheid en de Constitutionele vorm vorderen te zwijgen over hetgeen er ten dien opzichte gebeurt.